Discografia clàssica de música catalana (i 3)

ALBERT FERRER FLAMARICH

Cervelló, bellesa i tradició

Jordi Cervelló (Barcelona, 1935) va ser el compositor resident de la temporada 2010-11 de l'Orquestra Simfònica del Vallès. El disc *Obres per a piano* és l'enregistrament del reduït i eclèctic corpus pianístic del compositor català, format majoritàriament per peces breus de poètica saturnal —sense perfils decadents— i que conviden a la introspecció. Són obres hereves de la modernitat amb temptejos atonals (la complexa *Studio-Fantasia*) i que, en ocasions, són exercicis compositius en forma de miniatura (*Petita Suite* o *Un sospir*). Se n'aparta *Momento musical*, amb un desenvolupament que amaga bé l'essència minimalista. La majoria de composicions parteix d'una idea germinal que progressa a través d'una escriptura diàfana i d'aparent simplicitat, amb una estètica molt accessible pels vincles que té amb la varietat idiomàtica del segle XIX. Ho exemplifiquen *A Franz Schubert, Preludiando, Balada a Rubisntein* i *Arabesque*. Aquestes característiques les allunyen de les agressivitats i l'especulació de compositors coetanis i, potser, converteixen aquesta producció pianística del compositor en un vehicle menys icònic que la seva obra orquestral i per a arcs. L'oient trobarà en José Enrique Bagaría un dels pianistes catalans de major solvència tècnica i expressiva del moment. L'edició de Columna Música (ref.: 1CM0187, duració: 41 minuts) és elegant en el disseny, i les notes de carpeta elaborades pel musicòleg Joan Vives són excel·lents.

L'Albéniz orquestral

Al marge de les composicions concertants (*Concierto fantástico* i *Rapsodia española*), també es consideren obres simfòniques d'Isaac Albéniz les orquestracions d'*Iberia* que varen fer Enrique Fernández Arbós i Carlos Suriñach i la inacabada de Francisco Guerrero. No obstant això, en essència, també són obres orquestrals d'Albéniz la rapsòdia *Catalonia* i la suite *Escenes simfòniques catalanes*, que el segell Tritó (ref.: TD 0078, duració: 50 minuts) ha editat complementant-les amb la suite orquestral de *Pepita Jiménez* elaborada per José de Eusebio a partir de fragments procedents del segon acte de l'òpera. Fins al moment, els enregistraments de *Catalònia* eren escassos, antics i il·localitzables, tant és així que el més emblemàtic, el d'Igor Markevitch al capdavant de la Simfònica de RTVE l'any 1969, és quasi un objecte de col·leccionista. Pel què fa a les *Escenes simfòniques catalanes*, es tracta de la primera gravació mundial d'una de les fites del simfonisme espanyol anterior a la I Guerra Mundial. S'hi entreveu l'herència de Massenet i Saint-Saëns en el tarannà, i la intel·ligència i la precisió d'un Korsakov o un Ravel en la instrumentació i els efectes. La captació de so és de qualitat i tant l'Orquestra Simfònica de Barcelona i Nacional de Catalunya (OBC) com el director Jaime Martín fan una tasca excel·lent: bona texturació, sàvia dosificació del perillós rubato *albenicià* i lloable equilibri de plans. Sense dubte és un dels discs amb música d'Albéniz més significatius dels que s'han comercialitzat els darrers anys.

Mompou redescobert

A finals de 2008 la Fundació Mompou va anunciar la troballa d'una trentena de partitures inèdites de la primera etapa del compositor. Columna Música s'ha encarregat d'editar-les en dos discs. En el primer (*Impressions. Obres per a piano*. Ref.: 1CM0242, duració: 65 minuts), s'hi inclouen les *Impressions de muntanya* (1910), *Dues impressions* (1911), *Impressions sobre la vida d'un miner (*1914), *Dues arabesques* (1915)*, Les amigues entren al camp* (1916) i *Ball Pla*, entre altres. Juntament amb les ja conegudes *Pessebres* i *Impressions íntimes,* aquestes partitures s'inspiren en els records, els passeigs per la platja o les muntanyes i altres experiències quotidianes, i estableixen un fort vincle entre vida i art, amb un arrelat caràcter evocatiu, sense literalitat. Les obres preludien l'elevació del llenguatge de maduresa de Mompou, tan característic per les el·lipsis, la brevetat, l'elegància en la forma i el tracte melòdic basat en una harmonia flexible, sense afegits inútils. Tanmateix, són obres d'arrel post-romàntica d'ascendència francesa, que el mateix compositor i, més tard, la seva vídua, van decidir no editar. El pianista Mac McClure, molt vinculat a la Fundació Mompou i al segell Columna Música, les ha enregistrat per primera vegada. La seva recreació remet a un concepte lícitament romàntic i adequat a la nostàlgia d'unes peces creades amb una mirada retrospectiva cap a la infància, el temps passat i vivències molt personals. S'hi troben a faltar, però, unes notes de carpeta musicològiques dignes d'una exhumació tan important. El segon disc (Ref.: 1CM0241, duració: 66 minuts), *Cançons i danses* (no és tracta de l'obra homònima sinó d'un recull de cançons i alguna dansa), és una selecció de temàtica i estils variats: des d'harmonitzacions de cançons tradicionals fins a difuminats ritmes de tango i havanera, passant per dedicatòries a la seva esposa o obres d'herència debussyana com *Petit cementiri a la tarda*. Mac McClure i la mezzosoprano Marisa Martins tradueixen l'hermetisme de sentiments i l'essencialitat expressiva tan genuïns del compositor. Sobresurt el salm *De profundis clamavi ad te, Domine*, que Martins dramatitza amb lleus ribets operístics. En *El pont de Montjuïc* i *5 melodies* (sobre poemes de Paul Valéry), s'hi apre-

Columna Música ha enregistrat una trententa de partitures inèdites de Mompou

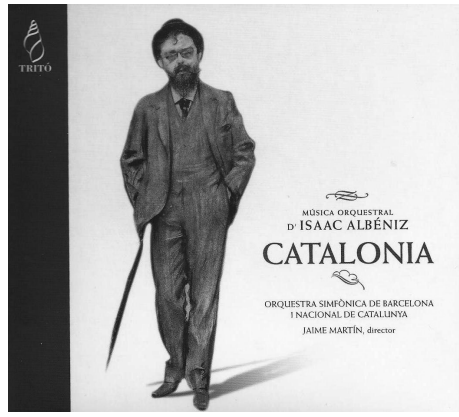

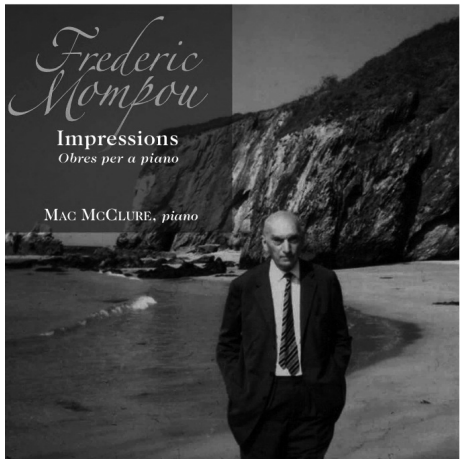

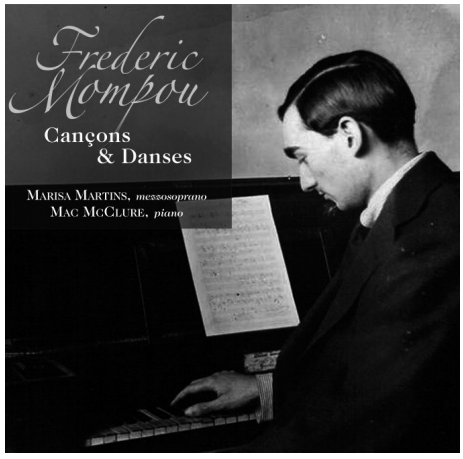

cien millores tècniques en el fraseig i la dicció de la mezzosoprano respecte a treballs anteriors. Cal esmentar *Viatge definitiu*, sobre textos de Juan Ramón Jiménez i cantada *a capella*.

Granados: cambra i piano

El segell Tritó (Ref.: TD 0076, duració: 50 minuts) ha enregistrat les obres de cambra d'Enric Granados, el *Trio amb piano en do major* i el *Quintet Op. 49 en sol menor*, amb solistes de l'Orquestra de Cadaqués i Jean Bernard Pommiere al piano. L'edició té l'al·licient de presentar les dues versions del quintet, la de Madrid i la de Barcelona. L'original és la barcelonina i consta de dos moviments (hi manca la part pianística del tercer). La madrilenya és una revisió posterior a l'estrena, que destaca per la condensació del desenvolupament del primer moviment i per algunes modificacions en el segon. La lectura de les notes de carpeta de Douglas Riva és imprescindible. Tant el *Quintet* com el *Trio* són hereves del romanticisme germànic i francès, que Granados va assimilar durant la seva estada a París. Però també hi ha un cert exotisme o orientalisme que passa per ser hispànic, amb passatges modals i girs del que aleshores es considerava exemple de folklore nacional. La interpretació a càrrec de quatre solistes de l'Orquestra de Cadaqués i de Jean Bernard Pommiere al piano és equiparable a la del Trio Salzburger (que va enregistrar el *Trio* al segell CPO el 1994). El compacte també inclou *Azulejos*, d'Albéniz, una obra que va acabar Granados, i que Pommiere interpreta amb exquisidesa melòdica i atmosferes de colors velats. El pianista la concep amb una filiació raveliana sense artificis, senzilla i balsàmica. Per la seva banda, el segell sabadellenc *La mà de Guido* recull en un compacte l'obra pianística del compositor ilerdenc amb interpretació d'Emili Blasco. El pianista parteix de les arrels populars de la música i aproxima l'oient cap a un flux comunicatiu lluminós i càlid, com en el cas d'*Aparición*, la *Serenata Amparo* o el *Capricho español*. El seu Granados és suggeridor, animós, amb una significativa cura rítmica, envoltat d'èmfasi i soltesa com a la *Rapsodia aragonesa*, que respira i transpira l'aire d'allò propi. Hi ha inflexions, notes i frases secundàries, retencions i articulacions en un bon treball interpretatiu que defuig extravagàncies, especialment en els *Valsos romàntics*, els *Valsos poètics* i en les dues sèries d'*Escenes poètiques*. Són obres on es porta la poesia a un lloable grau de depuració, amb pinzellades de jovialitat i una sana fluctuació entre la transcendència i el *bagatelisme*. El resultat és una execució correcta, amb dosis de transparència, digitació ben articulada i, en definitiva, amb les qualitats de domini tècnic i expressiu lògiques en un repertori ple de canvis estètics interns i de caràcter evocatiu. L'edició ofereix breus notes de carpeta en tres idiomes (ref.: LMG 2100, duració: 87 minuts).

■